

การให้น้ำระบบพืชผัก

น้ำ เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเจริญเติบโตของพืช จำเป็นต่อขบวนการสังเคราะห์แสงของพืช เป็นวัตถุดิบสำหรับการผลิตอาหาร ทำหน้าที่ละลายธาตุอาหารและที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืช ช่วยทำให้ดินมีความชุ่มชื้น เหมาะต่อการเจริญเติบโต ช่วยให้รากพืชเจริญเติบโตและขยายตัว สามารถดูดซับธาตุอาหารจากดินได้ดีขึ้น ช่วยทำให้ดินและบรรยากาศรอบๆ ต้นพืชเย็นลง ฯลฯ

การให้น้ำพืชผัก สามารถแบ่งเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ แบบเหนือผิวดิน แบบไหลตามผิวดิน และแบบใต้ผิวดิน

1. แบบเหนือผิวดิน เป็นวิธีที่นิยมใช้ ซึ่งง่ายต่อการจัดการให้น้ำและการบำรุงรักษา ซ่อมแซมส่วนที่เสียหาย เช่น การให้น้ำแบบพ่นฝอย โดยใช้สายยาง บัวรดน้ำ สปริงเกอร์ หรือแบบหยด ซึ่งการให้น้ำโดยวิธีนี้เหมาะสำหรับพื้นที่ปลูกที่มีน้ำจำกัด ไม่สิ้นเปลืองปริมาณน้ำมากนัก

2. แบบไหลตามผิวดิน เป็นวิธีการใช้น้ำที่พบเห็นบ่อย การให้น้ำโดยวิธีนี้จะทำการสูบน้ำจากแหล่งน้ำแล้วปล่อยน้ำให้ไหลไปตามร่องปลูก จะพบว่าเป็นการให้น้ำที่สิ้นเปลือง และอาจจะให้น้ำได้ไม่ทั่วถึงแปลง เหมาะสำหรับพื้นที่ปลูกที่มีน้ำอย่างพอเพียง ไม่ขาดแคลน

3. แบบใต้ผิวดิน เป็นวิธีการให้น้ำอีกรูปแบบหนึ่ง ที่มีการฝังท่อสายยางในพื้นที่ดินในระดับบริเวณที่รากของพืช ซึ่งปริมาณน้ำที่ให้นั้นจะมีปริมาณน้อย แต่ให้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสำหรับพื้นที่ปลูกที่มีปริมาณน้ำน้อย ไม่เพียงพอตลอดฤดูปลูก หรือปลูกพืชผักที่หวังผลผลิตที่ดี มีคุณภาพเพื่อให้ได้ผลตอบแทนสูง

ข้อพิจารณาระยะเวลาการให้น้ำ

- ควรให้น้ำก่อนปลูกพืช โดยหลังจากมีการไถดิน ตากดิน และเตรียมดินก่อนปลูก ควรให้น้ำเพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณความชื้นในดิน

- ควรให้น้ำหลังจากหว่านเมล็ดหรือหยอดเมล็ด เพราะเมื่อมีการหว่านหรือหยอดเมล็ดแล้ว เพื่อเป็นการกระตุ้นการงอกของเมล็ดพืชก็ควรให้น้ำหลังจากหว่านหรือหยอดเมล็ดทันที ส่วนเมล็ดที่มีขนาดเล็กมาก เช่น ถั่วเขียว หลังจากหว่านเมล็ดแล้ว ควรคลุมด้วยเศษฟางแห้งก่อนรดน้ำ เพื่อลดแรงกระแทกของน้ำ

- ควรให้น้ำหลังจากถอนแยกหรือย้ายกล้า เพราะเมื่อมีการถอนแยกต้นกล้าผัก หรือมีการย้ายกล้าผัก จากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง ก่อให้เกิดการกระทบกระเทือน เพื่อเป็นการป้องกันต้นกล้าเหี่ยว ควรรดน้ำทันทีเมื่อทำการถอนแยกหรือย้ายกล้าเสร็จ

- ควรให้น้ำเมื่อดินแห้ง หลังจากปลูกหรือย้ายกล้าเรียบร้อยแล้ว การให้น้ำก็จะมีกระบวนการให้น้ำอาจเป็นทุกวัน วันเว้นวัน หรือ 2-3 วัน/ครั้ง ขึ้นอยู่กับชนิดพืชผัก แต่สามารถสังเกตผิวดิน

ว่าดินแห้งหรือไม่ โดยการกำดินและแบมือออก หากพบว่าดินไม่จับตัวเป็นก้อน แสดงว่าความชื้นไม่มีเพียงพอ ส่งผลให้พืชผักมีแนวโน้มที่จะขาดน้ำหรือต้องการน้ำเพิ่มเพื่อการเติบโต หากแบมือออกแล้วดินจับตัวเป็นก้อน หรือแตกเป็นก้อนเล็กน้อย แสดงว่าดินยังมีความชื้นเพียงพอต่อการเติบโต

ปริมาณและความถี่ในการให้น้ำ ขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ปัจจัยสำคัญคือ

1. ชนิดของรากพืชผัก

กรณีที่พืชผักที่มีระบบรากตื้น ดำเนินการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอและบ่อยครั้ง เช่น ผักกวางตุ้ง กะหล่ำปลี ผักกาด ผักบุ้ง เป็นต้น

กรณีที่พืชผักมีระบบรากลึก ไม่ควรให้น้ำบ่อยครั้ง เช่น กระเจี๊ยบเขียว มะเขือเทศ พริก เป็นต้น

2. ชนิดของดินปลูก

หากดินปลูกเป็นดินทราย ควรให้น้ำบ่อยครั้ง เพราะดินทรายไม่สามารถอุ้มน้ำและเก็บกักความชื้นได้ ถ้าเป็นดินร่วนควรให้น้ำพอประมาณ และหากเป็นดินเหนียว ควรให้น้ำไม่บ่อยครั้งนัก เพราะมีความสามารถในการอุ้มน้ำและเก็บกักความชื้นได้ดี